

การตัดสินใจของนักศึกษาในการเข้าศึกษาในคณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์

สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

ธวัชชัย สัตยสมบูรณ์¹ยุวณู สัตยสมบูรณ์²

บทคัดย่อ

การวิจัยแบบภาคตัดขวางนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการตัดสินใจเข้าศึกษาในคณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ของนักศึกษาจำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ปี การศึกษา 2563 จำนวน 353 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.92 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพรรณนา สถิติในการทดสอบสมมุติฐานใช้ t-test Independent และ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe test) ผลการวิจัย พบว่า ระดับการตัดสินใจเข้าศึกษาในคณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านภาพลักษณ์ชื่อเสียง และด้านหลักสูตรและสาขาอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านการชักนำอยู่ในระดับปานกลาง การตัดสินใจโดยรวมและรายด้านทั้ง 3 ด้าน มีความแตกต่างกัน ตามหลักสูตรของนักศึกษา(ปริญญาตรี/ประกาศนียบัตรชั้นสูง) การตัดสินใจด้านการชักนำ มีความแตกต่างกันตามภูมิำเนาของนักศึกษา จากผลการวิจัยมีข้อเสนอแนะให้ผู้บริหารคณะ หาวีธีประชาสัมพันธ์เชิงรุกในพื้นที่เพิ่มขึ้น ในด้านภาพลักษณ์ชื่อเสียง คุณภาพหลักสูตร และแสวงหาวิธีการทำงานเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจเข้าศึกษาในคณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก ต่อไป

คำสำคัญ : การตัดสินใจ, คณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์, สถาบันพระบรมราชชนก

วันที่รับ: 29 ตุลาคม 2563 วันที่แก้ไข: 24 ธันวาคม 2563 วันที่ตอบรับ: 25 ธันวาคม 2563

¹ กศด. วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดพิษณุโลก สถาบันพระบรมราชชนก

² วทด. ภาควิชาบริหารสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ผู้ติดต่อหลัก อีเมล: you-nuch@hotmail.com

The students' decision to study at Faculty of Public Health and Allied Health Sciences Praboromarajchanok Institute, Ministry of Public Health

Thawatchai Sattayasomboon¹

Youwanuch Sattayasomboon²

Abstract

This cross-sectional study aimed to explain and to compare the students' decision to study at Faculty of Public Health and Allied Health Sciences (FPHAS), Praboromarajchanok Institute (PI), Ministry of Public Health (MOPH) by the individual characteristics. The samples were 353 of first year students in academic year 2020. They were randomly selected by simple random sampling method. A self-administration questionnaire with five points rating scale was used as a tool for collected the data. The reliability of the questionnaire was 0.92. The data analysis by using descriptive statistics and inferential statistics for hypothesis testing which included independent t-test and one-way ANOVA, and Scheffe test was used to compare means between pairs. The results found that, overall scores of students' decision to study at the FPHAS were at high levels. With respect to subdomains of decision, the highest score was image and reputation domain, followed by curriculum and branch domain, and persuasion domain respectively. In addition, the overall decision scores and the three domains were statistically significant different compared between students' who enrolled different curriculums. The persuasion domain was different between students' who were from different regions. The findings suggested that the academic administrators should actively publicize information regarding images and reputations of the colleges, courses' quality, and job opportunities to increase students' chances to select the FPHAS as a choice to study.

Keywords: Decision, Faculty of Public Health, Health Sciences

Received: October 29, 2020 Revised: December 24, 2020 Accepted: December 25, 2020

¹ Ed.D., Sirindhorn College of Public Health, Phitsanulok, Praboromarajchanok Institute

² Ph.D., Department of Public Health Administration, Faculty of Public Health, Mahidol University

Corresponding author, Email: you-nuch@hotmail.com

บทนำ

สถาบันพระบรมราชชนก (สบช.) เป็นสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพที่จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ “มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ อยู่ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข” สืบสานพระปณิธานของสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก พระบิดาแห่งการแพทย์และสาธารณสุขไทย และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี พระมารดาแห่งการสาธารณสุขไทย โดยสถาบันพระบรมราชชนกมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรตามความต้องการของกระทรวงสาธารณสุข (พระราชบัญญัติสถาบันพระบรมราชชนก พ.ศ. 2562) มีการจัดการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาและระดับปริญญาตรีในด้านการแพทย์แผนไทย การพยาบาล การสาธารณสุขศาสตร์ และเวชศาสตร์ มีวิสัยทัศน์ปี 2563-2567 คือ “เป็นสถาบันอุดมศึกษา เฉพาะทางชั้นนำของอาเซียน สร้างกำลังคนด้านสุขภาพเพื่อชุมชนสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” (สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข, 2563) โดยการสร้างกำลังคนด้านสุขภาพเพื่อชุมชนนั้นเป็นกลไกหลักสำคัญในการพัฒนากำลังคนทางด้านสุขภาพของประเทศ ที่มุ่งเน้นการสร้างกำลังคนด้านสาธารณสุขเพื่อการดูแลสุขภาพของชนในชุมชน

ปัจจุบันสถาบันพระบรมราชชนก มีคณะสาธารณสุขและสหเวชศาสตร์ ประกอบด้วยวิทยาลัยในสังกัดจำนวน 9 แห่ง กระจายใน 9 จังหวัดของประเทศไทย ผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรีและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข, 2563) การเปลี่ยนบริบทของสถาบันพระบรมราชชนก ให้เป็นสถาบันการศึกษาในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ปัจจุบันจึงไม่มีนักเรียนทุนของสถาบันพระบรมราชชนก และไม่มีตำแหน่งบรรณารักษ์ศึกษาที่จบปริญญาตรีเข้ารับราชการกระทรวงสาธารณสุขโดยไม่ต้องสอบแข่งขันเหมือนที่ผ่านมา (เจาะลึกระบบสุขภาพ, 2561) จึงไม่เป็นที่น่าพอใจสำหรับนักศึกษาในการเลือกเรียนในวิทยาลัยที่สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก เพราะไม่แตกต่างกับ ผู้ที่จบคณะสาธารณสุขศาสตร์ในมหาวิทยาลัยต่างๆ ภายใต้สภาวะการแข่งขันทางการศึกษาปัจจุบัน การหาผู้สมัครที่เลือกศึกษาในวิทยาลัยของคณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์ สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ในแต่ละปี เพื่อให้ได้จำนวนนักศึกษาตามเป้าหมายจึงเป็นความท้าทายของผู้บริหารสถาบันพระบรมราชชนก เพราะนักเรียนมีช่องทางเลือกที่หลากหลายขึ้น คนที่ต้องการเลือกเรียนในหลักสูตรสาธารณสุขศาสตร์บัณฑิตมีโอกาสเลือกเรียนได้ที่มหาวิทยาลัยของรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชน ปัจจุบันมหาวิทยาลัยภายใต้สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) ที่เปิดสอนหลักสูตรสาธารณสุขศาสตร์บัณฑิตมีจำนวนมาก การผลิตบัณฑิตสาธารณสุขศาสตร์ทั่วประเทศ มีผู้จบหลักสูตรนี้ปีละมากกว่า 20,000 คน ในส่วนนี้เป็นบัณฑิตที่จบจากสถาบันพระบรมราชชนกเพียงปีละ 350-400 คน หรือประมาณ ร้อยละ 0.02 ของผู้จบหลักสูตรสาธารณสุขศาสตร์บัณฑิตทั้งประเทศ (เจาะลึกระบบสุขภาพ, 2561) อย่างไรก็ตามคณะสาธารณสุข และ สหเวชศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก มีเป้าหมายการดำเนินงาน ด้านการบริหารการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคุ้มค่า การมีจำนวนนักศึกษาในปริมาณที่ไม่เพียงพอ ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย อาจมีผลกระทบต่อการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพทางการเงินของสถาบัน ซึ่งที่ผ่านมาคณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์มีผลการดำเนินงานรับนักศึกษาต่ำกว่าเป้าหมาย ข้อมูลการรับนักศึกษาในปีการศึกษา 2561-2563 ของวิทยาลัยการสาธารณสุข พิชญ์โลก พบว่าจำนวนนักศึกษาที่รับเข้าศึกษา ต่ำกว่าเป้าหมายคือ 50 คนต่อปี (วิทยาลัยการสาธารณสุข จังหวัดพิษณุโลก, 2563)

แนวคิดทฤษฎีการตัดสินใจของผู้บริโภค Kotler & Armstrong (2012) กล่าวว่า ผู้บริโภคจะมีพฤติกรรมค้นหาข้อมูล เลือกซื้อ ใช้ประโยชน์ ประเมินผลการใช้ประโยชน์จากสินค้าและบริการโดยคาดว่าจะตอบสนองความต้องการได้ การตัดสินใจ (Decision Making) หมายถึง กระบวนการในการเลือกที่จะกระทำสิ่งหนึ่งจากทางเลือกต่างๆ ที่มีอยู่ เป็นกระบวนการสำคัญอยู่ภายในของบุคคลที่เป็นผู้บริโภค (ฉัตยาพร เสมอใจ, 2550) ทั้งนี้เพื่อให้สิ่งที่เลือกสอดคล้องกับความต้องการของตนเอง โดยทฤษฎีส่วนประสมทางการตลาดเป็นแนวคิดที่เสนอเครื่องมือทางการตลาดเพื่อให้ผู้ขายเข้าถึงกลุ่มผู้บริโภค ที่ต้องการ ประกอบด้วย 1) ผลิตภัณฑ์ (Product) 2) ราคา (Price) 3) การจัดจำหน่าย (Place) และ 4) การส่งเสริมการตลาด (Promotion) (Kotler & Armstrong, 2012) การวิเคราะห์ความต้องการและพฤติกรรมของผู้บริโภคจะช่วยให้ในการกำหนดกลยุทธ์การตลาดได้อย่างเหมาะสม การวิจัยนี้ได้ประยุกต์ทฤษฎีส่วนประสมการตลาดมาใช้ในการทำความเข้าใจพฤติกรรมในการเลือกซื้อของนักศึกษาโดยนำมากำหนดเป็นการตัดสินใจ รายด้าน 2 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและสาขา เพราะหลักสูตรเป็นบริการทางการศึกษาและด้านภาพลักษณ์และชื่อเสียง ซึ่งเป็นสถานที่จัดบริการการศึกษา ส่วนด้านที่ 3 ด้านการชักนำ มาจากแนวคิดการตัดสินใจของผู้บริโภคเป็นปัจจัยภายนอกที่กระตุ้นการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อของนักศึกษา เช่น ผู้มีส่วนร่วมตัดสินใจ

การทบทวนวรรณกรรมปัจจัยที่สัมพันธ์กับการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จากผลการวิจัยในประเทศและต่างประเทศ พบว่า มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายปัจจัย ได้แก่ ด้านสถาบัน เหตุผลส่วนตัว ด้านเศรษฐกิจ (ไกรสิงห์ สุดสงวน, 2560) ด้านผู้แนะนำ (อนนก ณะชัยวงศ์, 2553) ด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน (วลัยพร ชันตะคุ, จริญญา สมอุดร และนวิรัตน์วดี ชินอัครวัฒน์, 2563) ด้านผลิตภัณฑ์ (หลักสูตร) กระบวนการ (process) และการส่งเสริมการขาย (Promotion) (Dessy, Megawat & Siti, 2019)

ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการตัดสินใจในการเลือกเรียนต่อของแต่ละบุคคลนั้น ว่ามีเหตุในการตัดสินใจที่แตกต่างกันออกไปตามแนวคิดพื้นฐานของแต่ละบุคคล ดังที่ได้นำเสนอไว้ข้างต้น จึงมีความสนใจที่ศึกษาถึงการตัดสินใจของนักศึกษาเข้าศึกษาในคณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์ สถาบัน พระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข โดยมุ่งเน้นตัวแปรด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลและการตัดสินใจด้านหลักสูตรและสาขา ด้านภาพลักษณ์ชื่อเสียง และด้านการชักนำ ผลที่ได้จากการศึกษาจะเป็นประโยชน์ในการดำเนินงานของคณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนกโดยเฉพาะในด้านการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารการแนะแนวศึกษาต่อให้นักเรียนและผู้ปกครอง รวมทั้งนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ในปัจจุบันและวางแผนปรับปรุงการศึกษาการเพื่อเพิ่มลูกค้าผู้เรียนในอนาคตของสถาบันต่อไป

วัตถุประสงค์

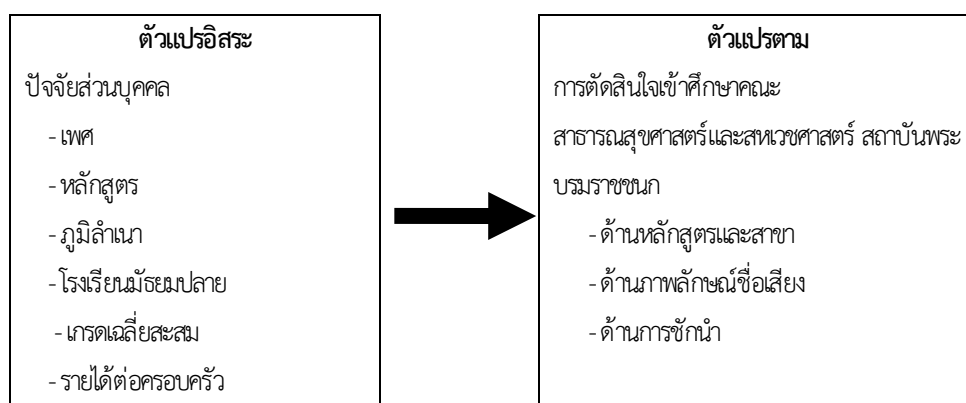
1. เพื่อศึกษาการตัดสินใจเข้าศึกษาในคณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ของนักศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบการตัดสินใจเข้าศึกษาในคณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์ สถาบัน พระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ของนักศึกษา ที่มีคุณลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกัน ได้แก่ เพศ หลักสูตร ภูมิลำเนา โรงเรียน (ที่จบมัธยมปลาย) เกรดเฉลี่ยสะสม และรายได้ครอบครัว

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษานี้ประกอบไปด้วยตัวแปรอิสระและตัวแปรตามดังนี้

ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างได้แก่ เพศ หลักสูตร ภูมิลำเนา โรงเรียนมัธยมปลายเกรดเฉลี่ยสะสม และรายได้ต่อครอบครัว

ตัวแปรตาม คือ การตัดสินใจคณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก ได้แก่ ด้านหลักสูตรและสาขา ด้านภาพลักษณ์ชื่อเสียง และด้านการชักนำ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบภาคตัดขวาง ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเข้าศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ปีการศึกษา 2563 จำนวน 1,448 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเข้าศึกษาในคณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 353 คน คำนวณจากสูตรของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้จำนวนตัวอย่างไม่น้อยกว่า 288 คน เพื่อป้องกันแบบสอบถามตอบกลับไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงเพิ่มตัวอย่างเป็น 353 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มสองครั้ง (two-stage random sampling) โดยจับฉลากแบบไม่ใส่คืน เลือก 2 จังหวัด จากทั้งหมด 9 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดพิษณุโลก และ จังหวัดชลบุรี กำหนดขนาดตัวอย่างนักศึกษาแต่ละแห่งตามสัดส่วน ชั้นที่สองเลือกตัวอย่างจากเลขที่ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่ลงทะเบียนเข้าศึกษาของคณะแต่ละแห่ง ได้จำนวนนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ร่วมตอบแบบสอบถาม ทั้งหมด 353 คน พิษณุโลก 169 คน ชลบุรี 184 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม และแนวคิด ทฤษฎี ส่วนประสมการตลาดและทฤษฎีการตัดสินใจของผู้บริโภค (Kotler & Armstrong, 2012) แบ่งเป็น 3 ส่วน ส่วนที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษา ส่วนที่ 2 ปัจจัยการตัดสินใจของนักศึกษา 3 ด้านๆ ละ 10 ข้อ ด้านหลักสูตรสาขาวิชา ด้านภาพลักษณ์ชื่อเสียงสถาบัน และ ด้านการชักนำ รวมทั้ง 30 ข้อ ให้ผู้ตอบตอบด้วยตนเอง คำตอบเป็น

มาตรประเมินค่า 5 ระดับ แบบลิเคิร์ตสเกล (Likert Scale) คะแนนความคิดเห็นจากมากที่สุด 5 คะแนน ถึง น้อยที่สุด 1 คะแนน ระดับการตัดสินใจโดยรวม และรายด้าน แบ่งเป็น 5 ระดับ ใช้เกณฑ์คะแนนเฉลี่ย คือ ระดับน้อยที่สุด 1.00 - 1.79 คะแนน ระดับน้อย 1.80-2.59 คะแนน ระดับปานกลาง 2.60-3.39 ระดับมาก 3.40-4.19 คะแนน และระดับมากที่สุด 4.20-5.00 คะแนน ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะและเหตุผลอื่นในการเข้าศึกษา การตรวจความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน มีค่าความตรงเชิงเนื้อหาทั้งฉบับ (CVI) เท่ากับ 0.94 การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยทดลองใช้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 นำคำตอบมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นด้วยสัมประสิทธิ์อัลฟาครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัจจัยการตัดสินใจของนักศึกษา ทั้งฉบับ เท่ากับ 0.92

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยนี้ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดพิษณุโลก เลขที่ SCPHPL 3/2563-37

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลจากพื้นที่วิจัย นักศึกษากลุ่มตัวอย่างได้รับคำชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย และลงนามเอกสารยินยอมเข้าร่วมการวิจัยก่อนแจกแบบสอบถาม ผู้วิจัยและผู้ช่วยเก็บข้อมูลเป็นผู้แจกแบบสอบถาม ในวันประชุมนักศึกษาและขอรับแบบสอบถามคืนภายหลังเสร็จจากการประชุม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการตัดสินใจโดยใช้ Independent t-test สถิติ One way Analysis of Variance และ การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ (Multiple comparison test) ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method)

ผลวิจัย

1. คุณลักษณะส่วนบุคคลของนักศึกษา จากจำนวนนักศึกษาทั้งหมด 353 คน พบว่า เป็นเพศหญิง ร้อยละ 85.55 ศึกษาหลักสูตรปริญญาตรี ร้อยละ 63.40 ภูมิลำเนาภาคเหนือมากที่สุด ร้อยละ 41.36 ส่วนมากสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 94.62 เกรดเฉลี่ยสะสม (ระดับมัธยมศึกษา) ช่วง 3.01-3.50 ร้อยละ 51.37 รายได้ต่อครอบครัวต่อเดือนอยู่ในช่วง 10,001-20,000 บาท ร้อยละ 48.5 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวน และ ร้อยละ คุณลักษณะส่วนบุคคล ของกลุ่มตัวอย่าง (n=353)

คุณลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	51	14.45
หญิง	302	85.55
หลักสูตร		
ปริญญาตรี	237	67.14
ส.บ. สาธารณสุขชุมชน	88	24.93

คุณลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
สบ. ทันตสาธารณสุข	92	26.06
การแพทย์แผนไทยบัณฑิต	57	16.15
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	116	32.86
สาขาเทคนิคเภสัชกรรม	79	22.38
สาขาปฏิบัติการฉุกเฉินการแพทย์	37	10.48
ภูมิสำเนา		
ภาคเหนือ	146	41.36
ภาคกลาง	120	33.99
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	80	22.67
ภาคใต้	7	1.98
โรงเรียนมัธยมศึกษา		
รัฐบาล	334	94.62
เอกชน	19	5.38
เกรดเฉลี่ย (GPA)		
≤2.50	15	4.25
2.51-3.00	69	19.55
3.01-3.50	181	51.27
3.51-4.00	88	24.93
รายได้ต่อครอบครัว (บาทต่อเดือน)		
≤10,000	67	18.98
10,001-20,000	171	48.45
20,001-30,000	59	16.71
30,001 ขึ้นไป	56	15.86

2. การตัดสินใจ เข้าศึกษาต่อในคณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ของนักศึกษา โดยรวม จากปัจจัยทั้งสามด้าน พบว่า ระดับการตัดสินใจโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาปัจจัยการตัดสินใจ รายด้าน พบว่า ด้านภาพลักษณ์ และ ด้านหลักสูตรและสาขาวิชา อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านการชักนำ อยู่ในระดับปานกลาง ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ปัจจัยการตัดสินใจเข้าศึกษาในคณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก ของนักศึกษา (n=353)

ปัจจัยการตัดสินใจ	mean	SD.	min	max	ระดับ
ด้านหลักสูตรและสาขาวิชา	4.28	0.50	1.70	5.00	มากที่สุด
ด้านภาพลักษณ์ชื่อเสียง	4.36	0.50	1.80	5.00	มากที่สุด

ปัจจัยการตัดสินใจ	mean	SD.	min	max	ระดับ
ด้านการชักนำ	2.97	0.94	1.00	5.00	ปานกลาง
การตัดสินใจโดยรวม	3.87	0.51	1.70	5.00	มาก

3. เปรียบเทียบการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในคณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ตามตัวแปรเพศ หลักสูตร และโรงเรียนมัธยมปลาย ของนักศึกษา ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อตามตัวแปรเพศ หลักสูตร โรงเรียนมัธยมปลาย (n = 353)

ตัวแปร	n	mean	SD.	t	p
เพศ					
ชาย	51	3.92	0.44	0.796	0.426
หญิง	302	3.82	0.52		
หลักสูตร					
ปวส.	116	3.71	0.53	4.254	<0.001*
ปริญญาตรี	237	3.95	0.49		
โรงเรียนมัธยมปลาย					
รัฐบาล	334	3.86	0.51	-0.962	0.337
เอกชน	19	3.98	0.56		

* p< 0.05

จากตารางที่ 3 พบว่านักศึกษาหลักสูตรปส.และปริญญาตรี มีการตัดสินใจต่อการเข้าศึกษาต่อในคณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุขแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อตามตัวแปรภูมิภาค เกรดเฉลี่ย รายได้ต่อครอบครัว (n=353)

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
ภูมิภาค	ระหว่างกลุ่ม	3	1.407	0.469	1.797	0.147
	ภายในกลุ่ม	349	91.092	0.261		
	รวม	352	92.499			
เกรดเฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม	3	0.752	0.251	0.954	0.415
	ภายในกลุ่ม	349	91.747	0.263		
	รวม	352	92.499			
รายได้ต่อครอบครัว	ระหว่างกลุ่ม	3	0.263	.088	.332	.802
	ภายในกลุ่ม	349	92.236	.264		
	รวม	352	92.499			

จากตารางที่ 4 พบว่านักศึกษามีภูมิสำเนา เกรดเฉลี่ย และรายได้ต่อครอบครัวแตกต่างกัน มีคะแนนการตัดสินใจโดยรวมต่อการเข้าศึกษาต่อในคณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุขไม่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบการตัดสินใจรายด้าน พบว่า การตัดสินใจด้านการชักนำของนักศึกษาที่มีภูมิสำเนาต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบการตัดสินใจด้านการชักนำเข้าศึกษาของนักศึกษาที่มีภูมิสำเนาต่างกัน ($n=353$)

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
การชักนำ	ระหว่างกลุ่ม	3	11.169	3.723	4.344	0.005*
	ภายในกลุ่ม	349	299.076	0.857		
	รวม	352	310.245			

* $p < 0.05$

เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่พบว่า นักศึกษาจากภาคเหนือและภาคกลางมีการตัดสินใจด้านการชักนำเข้าศึกษาต่อในคณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนกแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยภูมิสำเนาภาคเหนือมีการตัดสินใจด้านการชักนำสูงกว่านักศึกษาภูมิสำเนาจากภาคกลาง

อภิปรายผล

1. การตัดสินใจของนักศึกษาเข้าศึกษาในคณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข พบว่า การตัดสินใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านภาพลักษณ์ชื่อเสียงของสถาบัน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านหลักสูตรและสาขา อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการชักนำ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ตามแนวคิดการตัดสินใจของผู้บริโภคอธิบายได้ว่าเนื่องจากด้านภาพลักษณ์ชื่อเสียงของสถาบันเป็นเรื่องสำคัญของนักศึกษามากที่สุด จากคำตอบรายข้อนักศึกษามีความคิดเห็นระดับมากที่สุด คือ เป็นสถาบันที่มีความโดดเด่นด้านสุขภาพและการสาธารณสุข (ร้อยละ 64.31) เป็นสถาบันที่จบการศึกษาแล้วได้รับการยอมรับจากนายจ้าง ตลาดแรงงาน (ร้อยละ 60.62) มีคณาจารย์ที่มีความรู้เชี่ยวชาญและมีคุณภาพ (ร้อยละ 59.21) ในด้านหลักสูตรและสาขา รายข้อ 3 ลำดับแรกนักศึกษาเห็นด้วยระดับมากที่สุดว่า หลักสูตรที่เปิดสอนเน้นทางด้านวิชาชีพ (ร้อยละ 67.71) มีระบบการรับนักศึกษาหลายรอบ (ร้อยละ 55.81) ค่าเทอมมีราคาที่เหมาะสมและไม่แพง (ร้อยละ 52.41) ส่วนด้านการชักนำ เหตุผลที่สำคัญคือผู้ปกครองแนะนำให้เรียน (ร้อยละ 59.77) ผลวิจัยนี้สอดคล้องกับวลัยพร ชันตะคุ และคณะ (2563) ซึ่งพบว่า การตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปีการศึกษา 2563 ของนักศึกษา ปีที่ 1 (จำนวน 346 คน) ด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย อยู่ในระดับสูงมาก ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับสูง

2. นักศึกษาหลักสูตรที่ต่างกันมีการตัดสินใจโดยรวมแตกต่างกัน โดยนักศึกษาหลักสูตรปริญญาตรี มีการตัดสินใจด้านหลักสูตรและสาขาสูงกว่านักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรตามทฤษฎีการตัดสินใจของผู้บริโภคอธิบายได้ว่า นักศึกษาหลักสูตรปริญญาตรี ให้ความสำคัญกับรายด้านทั้ง 3 ด้านมากกว่านักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตร

การตัดสินใจโดยรวมจึงแตกต่างกัน สอดคล้องกับผลวิจัยของ วลัยพร ชันตะคุ และคณะ (2563) ซึ่งพบว่า นักศึกษาที่
สำนักวิชาแตกต่างกันมีการตัดสินใจโดยรวมแตกต่างกัน

3. นักศึกษาหลักสูตรที่แตกต่างกันมีการตัดสินใจด้านหลักสูตรและสาขา ด้านภาพลักษณ์ชื่อเสียง และด้าน
การชักนำ แตกต่างกัน โดยนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิตมีการตัดสินใจรายด้านทั้งสามด้านสูงกว่า
นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงทุกด้าน เมื่อทำการวิเคราะห์รายคู่ พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีทั้ง 3
หลักสูตรมีการตัดสินใจ รายด้าน 3 ด้าน แตกต่างจากนักศึกษาประกาศนียบัตรชั้นสูงสาขาเทคนิคเภสัชกรรม แต่ไม่
แตกต่างกับนักศึกษาประกาศนียบัตรชั้นสูงสาขาปฏิบัติการฉุกเฉินการแพทย์ ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาระดับปริญญาตรีมี
ค่านิยมเลือกศึกษาต่อในคณะหลักสูตรที่มีมาตรฐาน และคณะที่มีภาพลักษณ์ชื่อเสียงที่ดี และใช้เป็นประเด็นสำคัญใน
การตัดสินใจ และสอดคล้องกับผลวิจัยของ ทรงธรรม ธีระกุลและคณะ (2558) พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ
ในหลักสูตรที่แตกต่างกัน มีการตัดสินใจด้านหลักสูตรแตกต่างกัน แต่ผลการวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับการวิจัยที่ประเทศ
อินโดนีเซีย ที่พบว่า ภาพลักษณ์ของคณะ ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกคณะสาธารณสุขศาสตร์ของนักศึกษา
ที่ศึกษาในหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต และวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาโภชนาการ (Dessy et al., 2019) ทั้งนี้
เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาคณะเดียวกันและหลักสูตรระดับปริญญาตรีเหมือนกันซึ่งไม่เหมือนกับวิจัยนี้ที่
เปรียบเทียบการตัดสินใจของนักศึกษาหลักสูตรปริญญาตรีกับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงซึ่งเป็นระดับหลักสูตรที่
แตกต่างกัน

4. การตัดสินใจด้านการชักนำ มีความแตกต่างกันตามภูมิลำเนาของนักศึกษา โดยนักศึกษาที่มีภูมิลำเนา
ภาคเหนือมีการตัดสินใจด้านการชักนำสูงกว่านักศึกษาภูมิลำเนาจากภาคกลาง จากทฤษฎีการตัดสินใจของผู้บริโภค
อธิบายได้จากความแตกต่างของค่านิยมของต่างภูมิภาค ทำให้การนำข้อมูลการแนะนำผู้เกี่ยวข้องมาพิจารณาเลือกเข้า
ศึกษาต่อมีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาจากหลักฐานคำตอบรายข้อ พบว่า นักศึกษาภูมิลำเนาภาคเหนือตัดสินใจจาก
การแนะนำของผู้ปกครอง การแนะนำจากครูแนะแนว การแนะนำจากรุ่นพี่ และ สถานศึกษาใกล้บ้าน/อยู่ในภูมิลำเนา
มากกว่านักศึกษาภูมิลำเนาภาคกลาง ซึ่งนักศึกษาภูมิลำเนาภาคเหนือเลือกเรียนที่จังหวัดพิษณุโลกมากกว่าจังหวัด
ชลบุรี (ร้อยละ 37.39 และ ร้อยละ 3.96) ส่วนนักศึกษามาจากกลางเลือกเรียนที่จังหวัดชลบุรีมากกว่าจังหวัดพิษณุโลก
(ร้อยละ 31.44 และ ร้อยละ 2.54) ผลการวิจัยสอดคล้องกับการศึกษาของ อนเนก ณะชัยวงศ์ (2553) พบว่า นักศึกษาที่
ศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ระดับปริญญาตรีตัดสินใจโดยบิดามารดาแนะนำในระดับมาก

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ด้านภาพลักษณ์ชื่อเสียงเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจของนักศึกษา ผู้บริหารคณะและอาจารย์ ควร
ประชาสัมพันธ์ความโดดเด่น ของการเป็นคณะด้านสาธารณสุข คุณภาพการจัดการเรียนการสอน การมีอาจารย์
ผู้เชี่ยวชาญ และโอกาสการทำงานเมื่อจบการศึกษา เพื่อจูงใจให้ผู้สนใจเข้าเรียน

2. ด้านหลักสูตรและสาขาวิชา ผู้บริหารควรกำหนดช่องทางสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ข้อมูล หลักสูตรที่
มีมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับของสภาวิชาชีพ แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และผู้ปกครอง เพื่อให้นักเรียนและ
ผู้ปกครองมีข้อมูลในการตัดสินใจได้ตรงกับความต้องการ รวมถึงข้อมูลการรับสมัครที่มีหลายรอบ ตลอดจนค่าใช้จ่าย
ในการเรียนของหลักสูตร

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรวิจัยในหลักสูตรพยาบาล ของสถาบันบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข เพื่อพิจารณาการตัดสินใจของนักศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณผู้บริหารคณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ที่อนุเคราะห์ให้เก็บข้อมูลในพื้นที่ ขอขอบคุณนักศึกษาทุกท่านที่กรุณาเข้าร่วมตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- ไกรสิงห์ สุตสงวน. (2560). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร. *วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร*, 10(1): 201-207.
- เจาะลิกระบบสุขภาพ. (2561). ข่าวสถาบันพระบรมราชชนกมีแผน ‘ปิดหลักสูตรสาธารณสุขศาสตร์’ ปี 62 รับรุ่นสุดท้ายก่อนปี 65. เข้าถึงได้จาก <https://www.hfocus.org/content/2018/01/15318>
- ฉัตยาพร เสมอใจ. (2550). *พฤติกรรมผู้บริโภค*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ทรงธรรม ชีระกุล, วันวิสาข์ แก้วสมบูรณ์, เสาวนีย์ แสงสีดำ, วารุณี ทิพย์โอสถ, ศศิธร ดีใหญ่, และโสภิน วัฒนธนาธิ. (2558). ปัจจัยในการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยทักษิณ. *วารสารการศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ*, 13(2), 48-61.
- พระราชบัญญัติสถาบันพระบรมราชชนก พ.ศ. 2562. (2562, 5 เมษายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 136 ตอนที่ 43 ก
- วลัยพร ชันตะคุ, จริญญา สมอุดม, และ นวรัตน์ ชินอัครวัฒน์. (2563). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีปีการศึกษา 2563. *Journal of Modern Learning Development*, 5(4), 28-39.
- วิทยาลัยการสาธารณสุข จังหวัดพิษณุโลก. (2563). *ข้อมูลงานทะเบียนนักศึกษา*. พิษณุโลก: วิทยาลัยการสาธารณสุข จังหวัดพิษณุโลก.
- สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข. (2563). *คู่มือปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ 2563 คณะสาธารณสุขศาสตร์และสหเวชศาสตร์*. นนทบุรี: สถาบันพระบรมราชชนก.

- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2559). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564). สืบค้น 28พฤษภาคม 2563 จาก https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=6422
- อเนก ณะชัยวงศ์. (2553). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ (รายงานการวิจัย). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- Dessy, A., Megawat, S., & Siti, A. (2019). Determination of student decision factors in choosing study programs in the Faculty of Public Health at Andalas University, Indonesia. *Russian Journal of Agricultural and Socio-Economic Sciences*, 7(91), 46-57.
- Kotler, P. & Armstrong, G. (2012). *Principles of marketing*, (14th ed). Boston: Pearson Custom Publishing.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining sample sizes for research activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30, 607-610.